

UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Kunstenaars van de Kultuurkamer: Geschiedenis en herinnering

Wesselink, C.C.

Publication date
2014

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Wesselink, C. C. (2014). *Kunstenaars van de Kultuurkamer: Geschiedenis en herinnering*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Organisaties en afkortingen

BBK

Afdeling Bouwkunst, Beeldende Kunsten en Kunstnijverheid. Een van de elf afdelingen van het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten (DVVK). Chef van deze afdeling was kunstschilder Ed Gerdes. Een van de onderdelen van de afdeling BBK was het bureau Beeldende Kunst, dat zich onder andere richtte op de aankoop van kunstwerken.

BBKG

Gilde voor Bouwkunst, Beeldende Kunsten en Kunstambacht. Een van de zes afdelingen van de Kultuurkamer. Andere afdelingen waren het letterengilde, het muziekgilde, het gilde voor theater en dans, het filmgilde en het persgilde.

Centrale Ereraad

Instantie waarbij een door een ereraad veroordeelde kunstenaar in beroep kon gaan. Heeft bestaan van 1946 tot 1952.

Cultuurkring

Nationaalsocialistische instelling. Moest zorgen voor medewerking aan de Duitse cultuurpolitiek, de versterking van het 'Nederlandse' karakter van de cultuur en het aanhalen van de banden tussen het Nederlandse en Duitse volk.

DOWC

Departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming. Nationaalsocialistisch departement, stond onder leiding van Jan van Dam. Heeft bestaan van 1940 tot 1945.

DVK

Departement van Volksvoorlichting en Kunsten. Nationaalsocialistisch departement, stond onder leiding van respectievelijk Tobie Goedewaagen, Hermannus Reydon en Sebastiaan de Ranitz. Heeft bestaan van 1940 tot 1945.

Ereraad voor de Beeldende Kunsten

Instantie die na de oorlog belast was met het zuiveren van de beeldend kunstenaars. Heeft bestaan van 1945 tot 1946.

MG

Militair Gezag. Het Nederlandse dagelijks bestuur in de bevrijde gebieden in de periode 1944-1945, in naam van de regering in Londen.

Nationaal Instituut

In 1945 opgerichte organisatie die streefde naar moreel herstel, zedelijk bewustzijn en nationale gemeenschapszin. Heeft bestaan tot 1946.

Nederlandse Federatie van Beeldende Kunstenaarsverenigingen

Koepelorganisatie voor verenigingen van beeldend kunstenaars. Opgericht in 1931, was actief tot in de jaren vijftig of zestig. Ook bekend als de 'oude' Federatie.

Nederlandse Federatie van Beroepsverenigingen van Kunstenaars

In 1946 opgerichte beroepsorganisatie voor kunstenaars. Streefde ernaar alle kunstenaarsverenigingen aan zich te binden en de sociaaleconomische positie van kunstenaars te verbeteren. Ook bekend als de 'nieuwe' Federatie.

Nederlandse Kultuurkamer (NKK)

Nationaalsocialistische vakorganisatie voor kunstenaars waarvan het lidmaatschap verplicht was voor 'ariërs' en verboden voor joden. Moest de Nederlandse kunst 'gezonder' maken door middel van forse investeringen op kunstgebied. Was een zelfstandig onderdeel van het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten (DVVK).

Nederlandse Kultuurraad (NKR)

Nationaalsocialistisch overheidsorgaan, bestaand uit een twintigtal vooraanstaande Nederlandse cultuurdragers. Moest het gehele staatsbestuur en alle Nederlandse cultuurinstellingen van advies dienen, maar voerde deze taak nooit daadwerkelijk uit.

NIOD

Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies. In 1945 opgericht, te Amsterdam gevestigd kenniscentrum en

archief. Tot 1999 *RIOD* (Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie) genoemd.

NKB

Nederlandse Kring van Beeldhouwers.
Vakvereniging voor beeldhouwers, opgericht in 1918.

NSB

Nationaal-Socialistische Beweging. Politieke beweging opgericht door Anton Mussert naar Duits nationaalsocialistisch model. Heeft bestaan van 1931 tot 1945.

NSDAP

Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei. Duitse nationaalsocialistische partij, in 1920 opgericht door Adolf Hitler. De partij kwam in 1933 aan de macht in Duitsland en vestigde de nazidictatuur onder Hitlers leiding. Heeft bestaan tot 1945.

OKW

Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. Opgericht in 1918.

RIOD

Zie *NIOD*.

Verdinaso

Verbond van Dietse Nationaalsolidaristen. Antidemocratische en antisemitische beweging die zich sterk maakte voor een hernieuwd samengaan van Nederland en Vlaanderen. In 1931 opgericht in Vlaanderen; de Nederlandse afdeling ervan ging in 1940 op in de *NSB*.

Vereniging Actie Rechtsherstel der Nederlandse Kunstenaars

Door kunstenaars opgezette organisatie die in protest kwam tegen de kunstenaarszuivering. Ook bekend als de Actie Rechtsherstel.